

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

අදියර III විභාගය - 2021 ජනවාරි

යෝජිත උත්තර

(301) මූල්‍ය වාර්තාකරණය (FAR)

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය
නො. 540 , පුජ්‍ය මුරුත්තෙට්ටුවේ ආනන්ද නාහිමි මාවත,
නාගාහේන්පිට, කොළඹ 05.
දුරකථන : 011-2-559 669

මෙය අධ්‍යාපන හා පුහුණු කිරීම් අංශයේ ප්‍රකාශනයකි

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

අදියර III විභාගය - 2021 ජනවාරි

(301) මූල්‍ය වාර්තාකරණය

යෝජිත උත්තර

අනිවාර්ය ප්‍රශ්න 4
(මුළු ලකුණු 20)

A කොටස

පළමුවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේද 01 - පාලන ව්‍යුහය, ගිණුම්කරණයේ දී ආචාරධර්මවල ඇති වැදගත්කම සහ මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ සංකල්පනාත්මක ආකෘතිමය රාමුව

(1) ආචාරධර්ම ගිණුම්කරණ වෘත්තීයට අදාළ වේ.

ගිණුම්කරණය හා ආචාරධර්ම ගිණුම්කරණ වෘත්තීය සමඟ එකට බැඳී පවතී. ගණකාධිකාරීවරු වශයෙන් අපි ගනුදෙනුකරුවන්ට මධ්‍යව හා අපක්ෂපාතීව කටයුතු කිරීම වැදගත් වේ. ආචාරධර්මවලට අනුව, සපයනලද තොරතුරු බාහිර බලපෑමකට යටත් නොවීම වැදගත්ය.

(2) තොරතුරුවල රහස්‍යබව රැකිය යුතුය

ගිණුම්කරණ වෘත්තීයකයෙකු විසින් රහස්‍ය තොරතුරු අනාවරණය කිරීම ආචාර ධර්ම කඩකිරීමක් ලෙස සලකයි. ආචාර ධර්ම මගින් යම් ආයතනයක් හෝ සමාගමක් එසේ කිරීම වලක්වනුයේ එසේ කිරීමට නීතිමය හේතුවක් නොමති නම් පමණි.

(3) සේවකයින්ගේ අවංකභාවය

ආචාර ධර්ම මගින් සමාගමේ සියලු සාමාජිකයන්, සේවාදාකයන් හා අනෙකුත් වෘත්තීය සම්බන්ධතා පවත්වාගෙන යෑමේදී අවංකව කටයුතු කරන බව තහවුරු කරයි. මෙමගින් සේවාදායකයින් නොමග යවන හෝ හානිකරන තොරතුරු සමඟ ගණකාධිකාරීවරුන් සට්ටනය වීම වලක්වයි.

(4) සමාගමේ කීර්තිනාමය

ආචාර ධර්ම සංග්‍රහය අනුව පාලක මණ්ඩලය විසින් ලැයිස්තුගත කර ඇති සියලුම නීති රීති ගණකාධිකාරීවරුන් පිළි පැදිය යුතුය. මෙය සමාගමේ වෘත්තීයභාවය පවත්වා ගෙන යාමට උපකාරී වන අතර මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමාගමේ තත්ත්වය නිවැරදි ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහතික කරයි. ආචාර ධර්ම පිළිපැදීමට අපොහොසත් වීම සමාගමේ කීර්තිනාමයට බලපායි.

(5) ඇල්මැති පාර්ශවයන් සමඟ විශ්වාසය වැඩි දියුණු කර ගැනීම

ඇල්මැති පාර්ශවයන්ට වැරදි තොරතුරු ලබා නොදීම ආචාරධර්ම මගින් සහතික කෙරෙන අතර, එය ඔවුන් සමඟ විශ්වාසය ගොඩනගනු ලබයි.

(ලකුණු 05)

දෙවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේද 01 - පාලන ව්‍යුහය, ශික්‍ෂුම්කරණයේ දී ආචාරධර්මවල ඇති වැදගත්කම සහ මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ සංකල්පනාත්මක ආකෘතිය රාමුව

මූලික ගුණාත්මක ලක්ෂණ වනුයේ අදාලත්වය හා විශ්වාසවන්ත නියෝජනයයි.

අදාළත්වය

පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන තීරණවල වෙනසක් ඇති කිරීමට අදාළ මූල්‍ය තොරතුරුවලට හැකියාව ඇත. මූල්‍ය තොරතුරුවලට පුරෝකථන වටිනාකමක්, තහවුරු කිරීමේ වටිනාකමක් හෝ දෙකම තබා නම් තීරණවල වෙනසක් කිරීමට හැකියාව ඇත. මූල්‍ය තොරතුරුවල පුරෝකථන වටිනාකම සහ තහවුරු කිරීමේ වටිනාකම අතර අන්තර් සම්බන්ධතාවක් ඇත. තොරතුරු භාවිත කරන්නන්ගේ ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි බලපෑම් කරන විට අදාළත්වයේ ගුණාත්මකභාවය ඇත.

විශ්වාසවන්ත නියෝජනය

පොදු අරමුණු මූල්‍ය වාර්තා වචන හා සංඛ්‍යාවල ආර්ථික සංසිද්ධීන් නියෝජනය කරයි. ප්‍රයෝජවත් වීමට නම්, මූල්‍ය තොරතුරු අදාළ විය යුතුව පමණක් නොව, එය නියෝජනය කිරීමට අදහස් කරන සංසිද්ධීන් විශ්වාසවන්තව නියෝජනයද කළ යුතුය. විශ්වාසවන්ත නිරූපණයක් මගින් සම්පූර්ණත්වය, මධ්‍යස්ථභාවය සහ වැරද්දෙන් නිදහස්වීම යන මූලික ලක්ෂණ උපරිම කිරීමට උත්සාහ කරයි.

(ලකුණු 05)

තුන්වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේද 02 (2 කොටස)- මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අදාළ නියාමන අවශ්‍යතාවන් සහ ශ්‍රී ලංකා ශික්‍ෂුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව භාවිත කිරීමේ හා ඒවා හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවන්

PQR බැංකුව - 15,000,000 × 14% × $\frac{10}{12}$ = 1,750,000

පොදු - 15,000,000 × 14% × $\frac{10}{12}$ = 1,750,000

3,500,000

පෙර වැඩ :

ABC බැංකුව - 10,000,000 × 12% = 1,200,000

ණයකර - 10,000,000 × 16% = 1,600,000

2,800,000

WACC - $\frac{2,800,000}{20,000,000} \times 100$ = 14%

(සටහන : PQR බැංකුවෙන් ව්‍යාපෘතිය සඳහා විශේෂයෙන් ගන්නා ලද ණය මුදල මාස 10 ක් පමණක් භාවිතා කර ඇත. ABC බැංකු ණය හා ණයකර සමානුපාතිකව භාවිතා කර ඇති අතර, මෙම ණය සඳහා සාමාන්‍ය බර තැබූ අනුපාතය සොයා ගත යුතුය.)

(ලකුණු 05)

හතරවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේද 02 (2 කොටස)- මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අදාළ නියාමන අවශ්‍යතාවන් සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව භාවිත කිරීමේ හා ඒවා හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවන්

(a)

1.

සමාගම විසින් දරණු ලබන සේවක පුහුණු කිරීමේ පිරිවැය සාමාන්‍ය පොදු කාර්යය වියදමක් ලෙස සලකනු ලැබේ. එය LKAS 38 ට අනුව අස්පාශ්‍ය වත්කමක් ලෙස හඳුනා ගැනීමේ නිර්ණායක සපුරා නැත. සාමාන්‍යයෙන් කාර්ය මණ්ඩලයේ අනාගත ක්‍රියාකරකම් ආයතයේ පාලනය යටතේ නොපවතින බැවින් එම පිරිවැය ආදායම් ප්‍රකාශනයේ ඇතුළත් කළ යුතු අතර එය ප්‍රාග්ධනික නොකළ යුතුය.

2.

LKAS 38 ට අනුව නිෂ්පාදිතය සංවර්ධනය කිරීමට පෙර පර්යේෂණ අවධියේදී දැරූ පිරිවැය අස්පාශ්‍ය වත්කමක් ලෙස ප්‍රාග්ධනික නොකළ යුතු අතර එය ආදායම් ප්‍රකාශනයේ වියදමක් ලෙස සටහන් කළ යුතුය. ඒ අනුව පර්යේෂණ සඳහා දරණ ලද රු. මිලියන 3 ආදායම් ප්‍රකාශනයේ වියදමක් ලෙස සටහන් කළ යුතුය.

(ලකුණු 03)

(b)

සපුරාලිය යුතු නිර්ණායක

- විකිණීම සඳහා පත්කිරීම කළ හැකි තාක්ෂණික ශක්‍යතාවය.
- අස්පාශ්‍ය වත්කම භාවිතය හෝ විකිණීම කළ හැකි තත්ත්වයට පත්කිරීමේ ව්‍යාපාර අභිප්‍රාය.
- තාක්ෂණික, මූල්‍ය සහ වෙනත් සම්පත් මෙම අස්පාශ්‍ය වත්කම භාවිතයට හෝ විකිණීමේ තත්ත්වයට පත්කරන තෙක් ලබාගත හැකිවීම.
- වෙළෙඳපොළක පැවැත්ම හෝ අභ්‍යන්තරව භාවිතා කරන්නේ නම් වත්කම්වල ප්‍රයෝජනය
- වත්කම්වල පිරිවැය විශ්වාසනීයව මැනිය හැකිය
- අස්පාශ්‍ය වත්කම අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභයන් ගලා එන්නේ කෙලෙසද යන වග සහ වෙළෙඳපොළක් පැවතීම.

(ලකුණු 02)

(මුළු ලකුණු 05)

A කොටසෙහි අවසානය

පස්වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේද 02 (2 කොටස)- මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අදාළ නියාමන අවශ්‍යතාවන් සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව භාවිත කිරීමේ හා ඒවා හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවන්

(a)

1 නිෂ්පාදනවල දුර්වල ගුණාත්මකභාවය හේතුවෙන් සමාගමෙන් රු. මිලියන 10ක් ඉල්ලා ගනුදෙනුකරුවෙකු විසින් ගොනු කරන ලද නඩුව අසම්භාව්‍ය වගකීමක් ලෙස සැලකිය යුතුය. නීතීඥයන් විසින් මෙම වන්දි ගෙවීමේ ඉහළ සම්භාවිතාවක් ඇතැයි ප්‍රකාශ කළද, විශ්වාසනීය තක්සේරුවක් නිශ්චිතවම කළ නොහැක. එබැවින් LKAS 37 ට අනුව, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල මෙය හෙළිදරව් කළ යුතුය.

විකල්ප පිළිතුර:

අතීත සිදුවීමක ප්‍රතිඵලයක් සේ වර්තමාන බැඳීමක් ඇත්ද?

↓ ඔව්

බැඳීම නිරාකරණය කිරීම සඳහා ගෙවීම නිශ්චිතද?

↓ ඔව්

අදාළ ප්‍රමාණය විශ්වාසදායක ලෙස මැනිය හැකිද?

↓ නැත

අසම්භාව්‍ය වගකීම

ගෙවිය යුතු අගය විශ්වාසනීයව තක්සේරු කළ නොහැකි නම්, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල පමණක් අනවාරණය කිරීම ප්‍රමාණවත් වේ.

2

ප්‍රතිඥාභාරය මඟින් ආයතනයට බැඳීමක් ඇති කරනු ඇතර, එය ඉහළ සම්භාවිතාවකින් යුක්ත වන බැවින් වගකීම පිළිබඳ හොඳම ඇස්තමේන්තුව පාදක කර ගත යුතුය. එබැවින් රු. 540,000 / - ක ප්‍රතිපාදනයක් කළ යුතුය.

දෝෂ රහිත වීම	= 70% × 0	= -
සුළු දෝෂ සහිතවීම	= 25% × 1,200,000	= 300,000
විශාල ලෙස දෝෂ සහිත වීම	= 5% × 4,800,000	= 240,000
එකතුව	= <u>100%</u>	<u>රු.540.000</u>

(ලකුණු 05)

(b)

මූල්‍ය වත්කම්	මූල්‍ය වගකීම්
අතැති මුදල්	බැංකු අයිරාව
වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ	වෙළඳ ගෙවිය යුතු දෑ
කොටස් වල ආයෝජනය කිරීම	ණයකර
බැංකු ශේෂය	කෙටි කාලීන හා දිගු කාලීන බැංකු ණය
මාස 60 අඩු කාලකට කරන ලද ආයෝජන	ගෙවිය යුතු වේතන
රජයේ භාණ්ඩාගාර බිල්පත්වල කල ආයෝජන	
ලැබිය යුතු සේවක ණය	

(ලකුණු 05)
(මුළු ලකුණු 10)

හයවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

(a)

පරිච්ඡේද 02 (2 කොටස)- මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අදාළ නියාමන අවශ්‍යතාවන් සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව භාවිත කිරීමේ හා ඒවා හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවන්

විස්තරය	වටිනාකම (රු.)
මූලික පිරිවැය (FOB මිල)	3,000,000
නැව් ගාස්තු	250,000
රක්ෂණය	50,000
ආනයන තීරු බදු	300,000
ආපසු නොගෙවන බදු	30,000
ඉංජිනේරු සේවා පිරිවැය	80,000
ගලවා ඉවත් කිරීමේ පිරිවැය	75,000
අත්හදා බැලීම	55,000
මුළු පිරිවැය	<u>3,840,000</u>

(ලකුණු 06)

(b)

පරිච්ඡේද 02 (2 කොටස)- මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අදාළ නියාමන අවශ්‍යතාවන් සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව භාවිත කිරීමේ හා ඒවා හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවන්

- සංස්ථාපිත ආයතනයකට ව්‍යාපාර වස්තු විනිමය ස්ථානයක් ලෙස මෙහෙයුම් කටයුතු කිරීමට, බලපත්‍ර ප්‍රදානය කිරීම හා බලපත්‍ර අවලංගු කිරීම හා එහි ව්‍යාපාර කටයුතු නිසි පරිදි කෙරෙන බවට සහතික කිරීම.
- කළමනාකරණ සමාගමකට ඒකක භාරයන් පවත්වාගෙන යෑමට බලපත්‍ර ප්‍රදානය කිරීම හෝ බලපත්‍ර අවලංගු කිරීම හා එවැනි ඒකකභාරවල ව්‍යාපාරික කටයුතු නිසි පරිදි පවත්වාගෙන යන බව සහතික කිරීම.
- බලපත්‍රලත් ව්‍යාපාර වස්තු තැරැව්කරුවන් හෝ බලපත්‍රලත් ව්‍යාපාර වස්තු ගනුදෙනු කරන්නන්ට ඔවුන්ගේ ගිවිසුම් බැඳීම් ඉටු කිරීමට අසමත්වීම හේතුවෙන් යම් ආයෝජන සතුව පැන නගින මුදල් අලාභ සම්බන්ධයෙන් වන්දි ප්‍රදානය කිරීම.
- සුරැකුම්පත් වෙළඳපල වර්ධනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් රජයට උපදෙස් දීම හා රජයේ ප්‍රතිපත්ති හා වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- ආයෝජකයින් ආරක්ෂාව සඳහා යම් නිශ්චිත සුරැකුම් වල ලැයිස්තුගත කිරීම අවලංගු කිරීම හෝ අත්හිටුවීම.
- සමාගම් පනතේ 227 වන වගන්තිය ප්‍රකාර පැවරී ඇති බලය මත යම් පුද්ගලික සීමිත සමාගමකට පොදු සීමිත සමාගමක් බවට පත්වන ලෙස සමාගම් රෙජිස්ත්‍රාත්වරයාගෙන් ඉල්ලා සිටීම.
- මහජනතාවගේ යහපත පිණිස ව්‍යාපාර වස්තු විනිමය ස්ථානයේ පරිපාලනය හා කළමනාකරණ සමාගම් වල ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳව සෝදිසි කිරීම් පැවැත්වීම හා වාර්තා ඉදිරිපත් කරන ලෙස ඔවුන්ට නියම කිරීම.
- විනිමය ස්ථානවල තැරැව්කරුවන්ගේ, වෙළෙන්දන්ගේ හෝ ඒකකභාරවල කළමනාකරණ සමාගම් වල ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳව සෝදිසි කිරීම පැවැත්වීම හා වාර්තා ඉදිරිපත් කරන ලෙස ඔවුන්ට නියම කිරීම.

(ලකුණු 04)
(මුළු ලකුණු 10)

හත්වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේද 03 - (2 කොටස) ප්‍රසිද්ධ කිරීම සඳහා වූ සීමිත වගකීමක් සහිත සමාගමක මූල්‍ය ප්‍රකාශන

සි/ස ගමගේ (පුද්ගලික) සමාගම
2020.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා
මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය

(රු.'000)

මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්හි මුදල් ප්‍රවාහයන්		
බදු පෙර ශුද්ධ ලාභය (740+110+200)		1,050
ගැලපීම්		
ණය පොලී	120	
ඉවත් කිරීම් වලින් ලාභ	(600)	
කැපීම් [1090-(810-650)]	<u>930</u>	<u>450</u>
කාරක ප්‍රාග්ධන වෙනස්වීම්වලට පෙර මෙහෙයුම් ලාභය		1,500
කාරක ප්‍රාග්ධන වෙනස්වීම්		
තොගය අඩුවීම	400	
ණයගැතියන්ගේ වැඩිවීම	(415)	
ණයහිමියන්ගේ වැඩිවීම	<u>85</u>	<u>70</u>
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් තුළින් ජනනය වූ මුදල් ප්‍රවාහය		1,570
ගෙවූ බදු (W2)	<u>(340)</u>	<u>(340)</u>
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් තුළින් ජනනය වූ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය		1,230
ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම්හි මුදල් ප්‍රවාහයන්		
විකුණුම් ප්‍රතිශ්ඨාවන් (W3)	2,050	
දේපොළ, පිරිසත හා උපකරණ මිලදී ගැනීම [(3,205-(2,838-2,100)]	<u>(2,467)</u>	
ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් තුළින් ජනනය වූ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය		(417)
මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම්හි මුදල් ප්‍රවාහයන්		
අතුරු ලාභාංශ ගෙවීම්	(200)	
බැංකු ණය ආපසු ගෙවීම්	(450)	
ගෙවූ මූල්‍ය වියදම (W1)	<u>(20)</u>	
මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් තුළින් ජනනය වූ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය		(670)
කාලච්ඡේදයේ මුදල් හා මුදල්වලට සමාන දැනී ශුද්ධ වැඩි වීම		143
ආරම්භක මුදල් හා මුදල්වලට සමාන දැ		457
අවසාන මුදල් හා මුදල්වලට සමාන දැ		<u>600</u>

පෙර වැඩ:

W1

මූල්‍ය වියදම් ගිණුම

මුදල්	20	ශේ/ල/ගෙ	100
ශේ/ප/ගෙ	200	ලා/ලා	120
	<u>220</u>		<u>220</u>

W2

ගෙවිය යුතු බදු ගිණුම

මුදල්	340	ශේ/ල/ගෙ	450
ශේ/ප/ගෙ	220	ලා/ලා	110
	<u>560</u>		<u>560</u>

W3

ඉවත් කිරීමේ ගිණුම

මුදල්	2,100	ශේ/ල/ගෙ	650
ලා/ලා	600	මුදල්	2,050
	<u>2,700</u>		<u>2,700</u>

(මුළු කොණ 10)

B කොටසෙහි අවසානය

aat
SRI LANKA

අටවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේද 04 - මූල්‍ය හා මූල්‍ය නොවන දත්ත සහ තොරතුරු අර්ථකථනය කිරීම

(a)

	2019/20	2018/19
(i) දළ ලාභ අනුපාතය $\frac{\text{දළ ලාභය} \times 100}{\text{විකුණුම්}}$	$\frac{120,040}{300,100} \times 100 = 40\%$	$\frac{122,500}{275,000} \times 100 = 44.54\%$
(ii) ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය $\frac{\text{බදු පසු ශුද්ධ ලාභය} \times 100}{\text{විකුණුම්}}$	$\frac{27,500}{300,100} \times 100 = 9.16\%$	$\frac{23,500}{275,000} \times 100 = 8.54\%$
(iii) ක්ෂණික වත්කම් අනුපාතය	$71,000 - 32,000 : 45,700$ $= 0.85 : 1$	$63,200 - 30,000 : 31,400$ $= 1.057 : 1$
(iv) යෙදවූ ප්‍රාග්ධනය මත ප්‍රතිලාභය (ROCE) $\frac{\text{බදු පෙර ශුද්ධ ලාභය}}{(\text{හිමිකම} + \text{පොළී දිගු කාලීන ණය})} \times 100$	$\frac{44,500}{(105,300 + 45,000)} \times 100$ $= 29.6\%$	$\frac{32,000}{(95,800 + 56,000)} \times 100$ $= 21.08\%$
විකල්ප උත්තරය: (ROCE) $\frac{\text{වසරේ බදු පසු ලාභය}}{(\text{ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය} + \text{සංචිත})} \times 100$	$\frac{27,500}{105,300} \times 100$ $= 26.12\%$	$\frac{23,500}{95,800} \times 100$ $= 24.5\%$
(v) තෝලන අනුපාතය ප්‍රාග්ධනය : ස්ථිර පොළී හිමිකමක් ඇති ණය	$105,300 : 45,000$ $= 2.34 : 1$	$95,800 : 56,000$ $= 1.71 : 1$
(vi) කොටසක ඉපයුම (EPS) $\frac{\text{වසරේ බදු පසු ලාභය}}{\text{සාමාන්‍ය කොටස් ගණන}}$	$\frac{27,500}{9,000} = 3.055$	$\frac{23,500}{9,000} = 2.61$

(ලකුණු 06)

(b) ගණනය කළ අනුපාත ආදිය මත කාර්යසාධන විශ්ලේශණය

ලාභදායීත්වය

දළ ලාභ අනුපාතය:

2019 දී 44.54% ක් වූ දළ ලාභ ආන්තිකය 2020 වර්ෂයේ දී 40% ක් දක්වා අඩු වී ඇත. විකුණුම් වලට වඩා විකුණුම් පිරිවැය වැඩිවීමේ ප්‍රමාණය වැඩි අගයක් ගන්නා බැවින් කලින් පැවති ලාභ ආන්තිකය 4.5% කින් අඩු වී ඇත. කළමනාකරණය විසින් විකුණුම් පිරිවැයෙහි සිදු වී ඇති සැලකිය යුතු වැඩිවීම පිළිබඳව විමර්ශණය කිරීම වැදගත් වේ.

ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය:

2018/19 හා සසඳන විට දළ ලාභ අනුපාතය අඩුවුවද, ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය 2019/20 වසරේ දී ඉහළ ගොස් තිබේ. නිෂ්පාදන නොවන පොදු කාර්ය පිරිවැය යටතේ අනුගමනය කරන ක්‍රමෝපායන් ඒවා විකුණුම් පිරිවැයට ද අදාළ කර ගත හැකිද යන්න නැවත සලකා බැලීම ඉතාමත් වැදගත් වේ.

යෙදවූ ප්‍රාග්ධනය මත ප්‍රතිලාභය:

තවද ප්‍රාථමික ලාභදායීත්ව සහ ආයෝජන අනුපාතවල කැපී පෙනෙන වැඩිවීමක් පෙන්නුම් කරන අතර , යෙදවූ ප්‍රාග්ධනය මත ප්‍රතිලාභය 2019 ට සාපේක්ෂව 2019 ට වඩා 8.5 % ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරයි. මෙමගින් පෙන්නුම් කරන්නේ එය යොදවා ඇති මුළු ප්‍රාග්ධනයේ සමස්ත ප්‍රතිලාභ ප්‍රතිශතයක් ලෙසය.

ද්‍රවශීලතාවය

ක්ෂණික වත්කම් අනුපාතය ව්‍යාපාරයේ ද්‍රවශීලතාවය නිරූපණය කරන අතර ක්ෂණික වත්කම් භාවිතා කරමින් වර්තමාන වගකීම් පියවීමට සමාගමට ඇති හැකියාව පෙන්නුම් කරයි. ක්ෂණික වත්කම් අනුපාතය සලකා බැලීමේ දී 2020 දී අනුපාතය සුළු වශයෙන් පිරිහී ගොස් 0.85: 1 මට්ටමේ පැවතුනද , සිදු විය හැකි දෝෂ පිළිබඳව සුපරීක්ෂාකාරී වීමට කළමනාකරුවන්ට අනතුරු හැඟවීමක් කරයි. කළමනාකරුවන්ට ගෙවීම් කළ හැකිතාක් මෙම අනුපාතයන්ට සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති නොවේ. කෙසේ වෙතත් ක්ෂණික වත්කම් භාවිතයෙන් ව්‍යාපාරයේ පවතින ජංගම වගකීම් පියවා ගත නොහැකි බව තව දුරටත් පෙන්නුම් කරයි.

ආයෝජන අනුපාතය:

කොටසක ඉපයුම ඉහළ මට්ටමක පවතින්නේ නම් එයින් ව්‍යාපාරයේ ක්‍රියාකාරීත්වය යහපත් බව පෙන්නුම් කරයි. 2018/19 (2.61) හා සසඳන විට 2019/20 (3.055) දී කොටසක ඉපයුම ඉහළ මට්ටමක පවතී. එවැනි වර්ධනයක් සඳහා ප්‍රධාන හේතුවක් වන්නේ ණය ආපසු ගෙවීම හා විකුණුම් ධාරිතාව වැඩි වීමයි.

තෝලන අනුපාතය:

කොටස් ප්‍රාග්ධනය හා ණය ප්‍රාග්ධනය අතර සම්බන්ධතාවය මෙයින් පෙන්නුම් කරයි. මෙම වර්ෂයේදී ණය පියවා ඇති අතර එය තෝලන අනුපාතය 2.34: 1 දක්වා වැඩි වීමට හේතු වී ඇත. 2018/19 හා සසඳන විට 2019/20 දී තෝලන අනුපාතය ඉහළ ගොස් ඇති අතර එම තත්වය අඩු තෝලනයක් ලෙස හැඳින්විය හැකිය.

(ලකුණු 06)
(මුළු ලකුණු 12)

නවවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේද 05 - (2 කොටස) ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශනය ශ්‍රී.ලං.ශි.ප්‍ර. 10 (SLFRS 10)

(a)

කීර්තිනාමය ගණනය කිරීම	(රු.'000)
මව් සමාගම විසින් කළ ආයෝජනය	85,000
පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම්	<u>25,000</u>
	110,000
අත්පත්කර ගත් පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම්	<u>(95,000)</u>
කීර්තිනාමය	<u>15,000</u>

(ලකුණු 04)

(b)

සීමා සහිත ඇල්ෆා පොදු සමාගම
2020.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා
ඒකාබද්ධ විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශනය

(රු.'000)

විකුණුම් (W1)	459,000
විකුණුම් පිරිවැය (W2)	<u>(234,400)</u>
දළ ලාභය	224,600
වෙනත් ආදායම්	
කුලී ආදායම (W3)	-
වෙනත් ආදායම් (W4)	<u>500</u>
	225,100
වියදම්	
බෙදාහැරීමේ වියදම් (W5)	(38,800)
පරිපාලන වියදම් (W6)	(71,400)
මූල්‍ය වියදම් (W7)	<u>(4,300)</u>
බදු පෙර ලාභය	110,600
බදු (W8)	<u>(14,500)</u>
වසරේ බදු පසු ලාභය	96,100
අනෙකුත් විස්තීරණ ආදායම්	-
විස්තීරණ ආදායම් එකතුව	<u>96,100</u>

පෙරවැඩ

	A	B	ගැලපීම	ඒකාබද්ධ	ගැලපීම් වලට හේතු
1	325,000	140,000	(6,000)	459,000	අන්තර් සමාගම් විකුණුම්
2	(180,000)	(60,000)	6,000	(234,400)	අන්තර් සමාගම් ගැණුම්
				225,000	
				* (400)	විකුණුම් මත උපලබ්ධි නොවූ ලාභ
				224,600	
3	600		(600)	-	අන්තර් සමාගම් කුලී
4	500	500	*(500)	500	ඉවත් කිරීම මත උපලබ්ධි නොවූ ලාභ
5	(26,000)	(12,800)		(38,800)	අන්තර් සමාගම් බෙදාහැරීමේ වියදම්
6	(48,000)	(24,000)	600	(71,400)	අන්තර් සමාගම් පරිපාලන වියදම්
7	(2,500)	(1,800)		(4,300)	අන්තර් සමාගම් මූල්‍ය වියදම්
8	(8,500)	(6,000)		(14,500)	අන්තර් සමාගම් බදු

* නොවිකුණු තොග මත උපලබ්ධි නොවූ ලාභ

$$A \longrightarrow B \quad \frac{6,000,00}{125} \times 25 = 1,200$$

$$= 120/3 = 400$$

* ඉඩම් විකිණීම මත උපලබ්ධි නොවූ ලාභ

$$B \longrightarrow A$$

$$5,000 \quad 5,000 \longrightarrow \text{URP} = 500$$

(ලකුණු 09)
(මුළු ලකුණු 13)

10 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේද 03 - (1 කොටස) ප්‍රසිද්ධ කිරීම සඳහා වූ සීමිත වගකීමක් සහිත සමාගමක මූල්‍ය ප්‍රකාශන

(a)

සී/ස ඩයමන්ඩ් පොදු සමාගම
2020 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා
ලාභා/ලාභ සහ වෙනත් විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශනය

		(රු.'000)
විකුණුම්		281,000
අඩු කළා : විකුණුම් පිරිවැය (W1)		<u>(205,425)</u>
දළ ලාභය		75,575
වෙනත් ආදායම් (W2)		<u>7,340</u>
		82,915
බෙදාහැරීමේ වියදම් (W3)	24,900	
පරිපාලන වියදම් (W3)	40,500	
මූල්‍ය වියදම් (W4)	2,400	
වෙනත් වියදම් (W3)	<u>140</u>	<u>(67,940)</u>
බදු පෙර ලාභය		14,975
බදු (W5)		<u>(3,300)</u>
බදු පසු ලාභය		11,675
අනෙකුත් විස්තීරණ ආදායම් - ප්‍රත්‍යාගණන ලාභය		<u>2,000</u>
මුළු විස්තීරණ ආදායම්		<u>13,675</u>

(ලකුණු 10)

(b)

සී/ස ඩයමන්ඩ් පොදු සමාගම
2020 මාර්තු 31 දිනට
මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය

(රු.'000)

වත්කම්		
ජංගම නොවන වත්කම්		
දේපල, පිරිසිදු හා උපකරණ		49,160
ජංගම වත්කම්		
නොගය (W6)	34,875	
වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ (W7)	15,840	
කලින් කළ ගෙවීම්	4,500	
මුදල් හා මුදල්වලට සමාන දෑ	<u>8,350</u>	<u>63,565</u>
මුළු වත්කම්		<u>112,725</u>
හිමිකම් හා වගකීම්		
හිමිකම්		
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය	60,000	
අනෙකුත් සංචිත	2,000	
රඳවාගත් ඉපයුම්	<u>24,475</u>	<u>86,475</u>
ජංගම නොවන වගකීම්		
බැංකු ණය	1,250	
සේවක ප්‍රතිලාභ	<u>4,400</u>	<u>5,650</u>
ජංගම වගකීම්		
වෙළඳ ගෙවිය යුතු දෑ	17,100	
බැංකු ණය ශේෂයෙන් වර්තන 1/2 කොටස	1,250	
ගෙවිය යුතු විගණන ගාස්තු	400	
ගෙවිය යුතු බදු	<u>1,850</u>	<u>20,600</u>
මුළු හිමිකම හා වගකීම්		<u>112,725</u>

(ලකුණු 08)

(c)

සී/ස ඩයමන්ඩ් පොදු සමාගම
2020 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා
හිමිකම් වෙනස්වීම් ප්‍රකාශනය

විස්තරය	ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය	පොදු සංචිතය	ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතය	රඳවාගත් ඉපැයීම්	එකතුව
2019.04.01 දිනට ශේෂය	60,000	-	-	19,300	79,300
කොටස් නිකුත්ව	-	-	-	-	-
ප්‍රත්‍යාගණනය - ඉඩම	-	-	2,000	-	2,000
ලාභය	-	-	-	11,675	11,675
ලාභාංශ - සාමාන්‍ය කොටස්	-	-	-	(6,500)	(6,500)
	60,000	-	2,000	24,475	86,475

(ලකුණු 03)

(d)

සී/ස ඩයමන්ඩ් පොදු සමාගම
2020 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා
දේපළ පිරිසක හා උපකරණ

(රු.'000)

	ඉඩම්	ගොඩනැගිලි	පිරිසක හා යන්ත්‍ර	කාර්යාල උපකරණ	එකතුව
පිරිවැය					
2019.04.01 දිනට ශේෂය	38,000	7,000	10,250	6,300	61,550
ලෙජරයට මාරු කිරීමේ වැරදි	-	-	350	-	350
ප්‍රත්‍යාගණන ලාභ	2,000	-	-	-	2,000
ඉවත්කිරීම්	-	-	(500)	-	(500)
2020.03.31 දිනට ශේෂය	40,000	7,000	10,100	6,300	63,400
සමු.ක්‍ෂය					
2019.04.01 දිනට ශේෂය	-	4,500	3,700	2,100	10,300
වසරේ ක්‍ෂය	-	140	2,650	1,260	4,050
ඉවත්කිරීම්	-	-	(250)	-	(250)
හානිකරණ අලාභ	-	-	-	140	140
	-	4,640	6,100	3,500	14,240
2020.03. 31 දිනට ධාරණ අගය	<u>40,000</u>	<u>2,360</u>	<u>4,000</u>	<u>2,800</u>	<u>49,160</u>

(ලකුණු 04)
(මුළු ලකුණු 25)

පෙර වැඩ

W1 – විකුණුම් පිරිවැය

විකුණුම් පිරිවැය	205,000
තොග කපා හැරීම	<u>425</u>
	<u>205,425</u>

W2 - වෙනත් ආදායම්

ශේෂ පිරික්සුම අනුව	6,000
ඉවත් කිරීමේ ලාභ	* 100
අඩමාන ණය සඳහා වෙන් කිරීම	<u>* 1,240</u>
	<u>7,340</u>

W3 - වෙනත් වියදම්

විස්තරය	බෙදාහැරීමේ වියදම්	පරිපාලන වියදම්	වෙනත් වියදම්
බොල් ණය	500		
විගණන ගාස්තු		400	
රක්ෂණය		1,500	
කෂය		* 4,050	
හානිකරණ අලාභ			140
ශේෂ පිරික්සුමෙන්	<u>24,400</u>	<u>34,550</u>	-
	<u>24,900</u>	<u>40,500</u>	<u>140</u>

W4 – මූල්‍ය වියදම්

පොලී වියදම් 2,400

W5 – බදු

මුදල්	4,200	ශේ/ඉ/ගෙ	2,750
ශේ/ප/ගෙ	1,850	ලා/ලා	3,300
	<u>6,050</u>		<u>6,050</u>

W6 – තොගය

2020.03. 31 දිනට තොගය	35,300
තොග කපා හැරීම	<u>(425)</u>
	<u>34,875</u>

W7 – වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ

වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ	17,600
අඩමාන ණය වෙන් කිරීම	<u>(1,760)</u>
ශුද්ධ වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ	<u>15,840</u>

* ඉවත් කිරීමේ ගිණුම

පිරිවැය	500	මුදල්	350
ලා/ලා	100	සමු. ක්ෂය	250
	600		600

* අඩමාන ණය වෙන් කිරීම

2019.04. 01 දිනට වෙන් කිරීම	3,000
2020.03. 31 දිනට වෙන් කිරීම	1,760
අධි වෙන් කිරීම	(1,240)

* ක්ෂය

ගොඩනැගිලි (7,000/50)	140
පිරිසක හා යන්ත්‍ර (10,250 + 350) /4	2,650
කාර්යාල උපකරණ (6,300/5)	1,260
	4,050

C කොටසෙහි අවසානය

Notice:

These answers compiled and issued by the Education and Training Division of AAT Sri Lanka constitute part and parcel of study material for AAT students.

These should be understood as Suggested Answers to question set at AAT Examinations and should not be construed as the “Only” answers, or, for that matter even as “Model Answers”. The fundamental objective of this publication is to add completeness to its series of study texts, designs especially for the benefit of those students who are engaged in self-studies. These are intended to assist them with the exploration of the relevant subject matter and further enhance their understanding as well as stay relevant in the art of answering questions at examination level.

© 2021 by the Association of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka). All rights reserved. No part of this document may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise without prior written permission of the Association of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka)